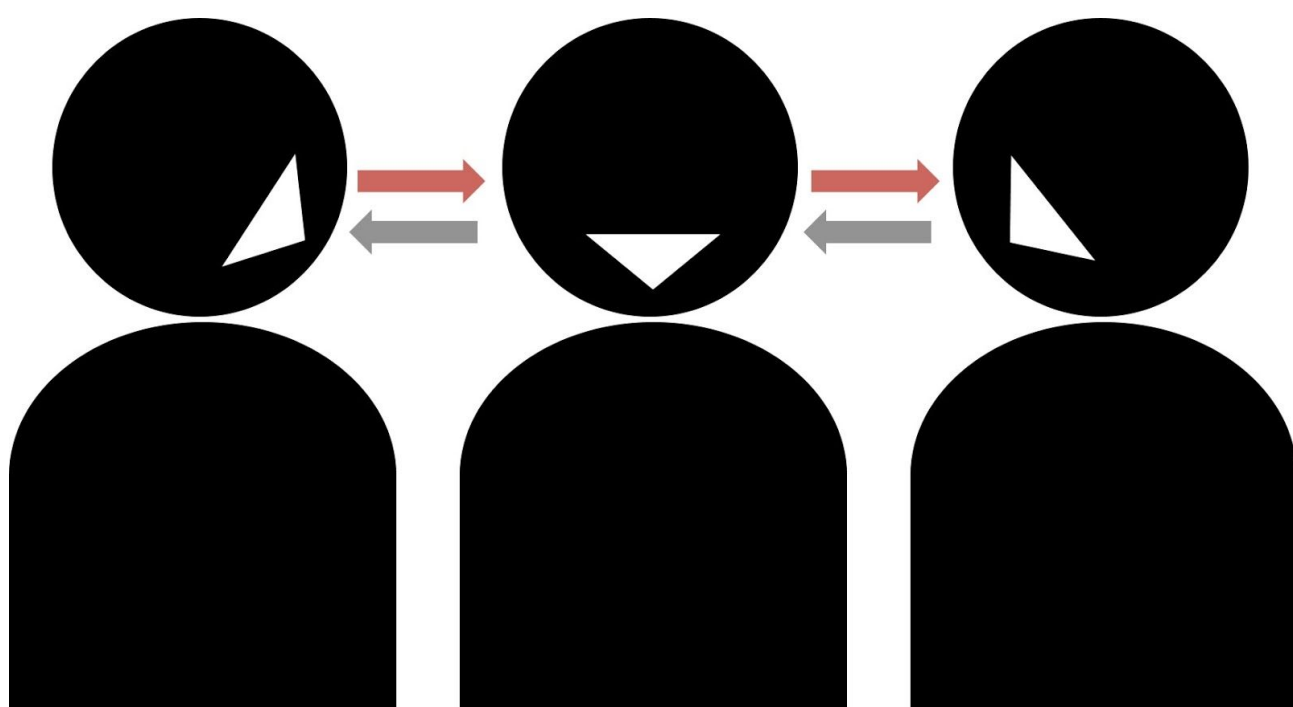

HÅNDBOG TIL HVERDAGSTOLKE

DANSK
FLYGTNINGE
HJÆLP

INDHOLDSFORTEGNELSE

SIDE 4 VELKOMMEN SOM HVERDAGSTOLK I DANSK FLYGTNINGEHJÆLP

SIDE 4 HVAD VIL DET SIGE AT TOLKE

SIDE 4 HVAD ER HVERDAGSTOLKE OG HVORNÅR KAN DE TILKALDES?

SIDE 4 HVAD ER KOORDINATORGRUPPEN OG HVAD ER DERES ROLLE?

SIDE 5 AFGRÆNSNINGER FOR HVERDAGSTOLKNING

SIDE 5 HVAD KAN OG MÅ HVERDAGSTOLKE?

SIDE 5 HVAD KAN OG MÅ HVERDAGSTOLKE IKKE?

SIDE 6 RAMMER FOR TOLKNINGEN

SIDE 6 GODE OG VIGTIGE RÅD TIL HVERDAGSTOLKE

SIDE 8 GODE OG VIGTIGE RÅD TIL DEN FRIVILLIGE (DER EFTERSPØRGER EN HVERDAGSTOLK)

SIDE 9 EVALUERING PÅ TOLKNING

SIDE 9 SÆRLIGT OM BØRN

SIDE 11 KONTAKT

VELKOMMEN SOM HVERDAGSTOLK I DANSK FLYGTNINGEHJÆLP

Tak fordi du har meldt dig som hverdagstolk i Dansk Flygtningehjælp.

Inden du skal ud til din første tolkeopgave, beder vi dig læse denne håndbog grundigt. Tag den evt. med ud til de første par tolkemøder, eller lav en tjekliste til dig selv, som du kan medbringe.

HVAD VIL DET SIGE AT TOLKE

Tolkning er en mundtlig gengivelse af et budskab fra et sprog til et andet. I praksis kan det være en vanskelig opgave, som stiller store krav til både tolk og tolkebruger.

En tolk skal ikke kun fungere som oversætter af verbalt sprog, men også gengive følelser og meninger samt formidle kropssprog og symboler fra en kultur til en anden. Og i modsætningen til samtalepartnerne er tolken på arbejde og skal være opmærksom under hele tolkningen.

HVAD ER HVERDAGSTOLKE OG HVORNÅR KAN DE TILKALDES?

I kontrast til en professionel tolk, er en hverdagstolk en frivillig tolk, som vil tolke mellem en frivillig og en ny medborger. Den frivillige skal være frivillig i Dansk Flygtningehjælp og kende den nye medborger gennem dette arbejde.

Hverdagstolke kan også opsøges til at oversætte materiale fra dansk til et andet sprog og omvendt. Det kunne fx være en frivilligruppe, der har en flyer, de ønsker oversat, så budskabet kan nå målgruppen i lokalområdet. Det kunne også være, at en gruppe skal afholde et arrangement, hvor de mangler en til at oversætte frivilligruppens oplæg eller tale.

Rutinerede hverdagstolke med relevant baggrund (juridisk, psykologisk, socialfaglig) kan udvælges og tilkaldes til at oversætte i Frivilligrådgivningen.

HVAD ER KOORDINATORGRUPPEN OG HVAD ER DERES ROLLE?

Som navnet antyder, koordinerer koordinatorgruppen hverdagstolkenes arbejde. Det sker primært via mail og fra vores e-mailadresse hverdagstolke@gmail.com.

Koordinatorgruppen opretter den nye hverdagstolk i en database. Derfor har koordinatorerne brug for en del informationer, inkl. oplysninger om modersmål,

sprogkundskab og niveau, både skriftligt og mundtligt, såvel som uddannelsesniveau og andre kvalifikationer. Disse informationer bruges for bedst muligt at kunne matche efterspørgsel og tilbud.

Derudover formidler koordinatorgruppen tolkningsopgaverne, samler feedback om opgaverne og evaluerer arbejdets succes.

AFGRÆNSNINGER FOR HVERDAGSTOLKNING

Hvad kan og må hverdagstolke?

Det er vigtigt at en hverdagstolk ikke forveksles med en professionel tolk og at afgrænsningen for en hverdagstolk respekteres.

- Dansk Flygtningehjælps hverdagstolke kan **kun** tilkaldes af Dansk Flygtningehjælps frivillige og frivilligrådgivere.
- Hverdagstolken skal være kommunikationsled mellem den frivillige og den nye medborger
- Hverdagstolken skal kun anvendes, hvor der ikke ville være blevet tilkaldt en professionel tolk
- En hverdagstolk skal kunne oversætte hverdagssnak og andre opgaver, som en frivillig **ellers alligevel** ville foretage med en ny medborger. Det kan godt være at hjælpe med at læse breve fra myndigheder, men *ikke* opgaver, der almindeligvis kræver en professionel tolk.

Hvad kan og må hverdagstolke *ikke*?

- Dansk Flygtningehjælps hverdagstolke kan *ikke* tilkaldes af kommunen eller andre myndigheder
- Dansk Flygtningehjælps hverdagstolke er *ikke* et alternativ til professionelle tolke.
- En frivillig hverdagstolk skal altså *ikke* med til lægen og tolke. Den nye medborger har her krav på en professionel tolk. Henvi dem her til **tolkning for patienter**.
- En frivillig hverdagstolk skal og må ikke oversætte breve fra offentlige myndigheder *til officielt brug*. Dette kræver en professionel og autoriseret tolk fx fra Dansk Flygtningehjælps **tolkeservice**.

RAMMER FOR TOLKNINGEN

Gode og vigtige råd til hverdagstolke

Som hverdagstolk er du et neutralt medie

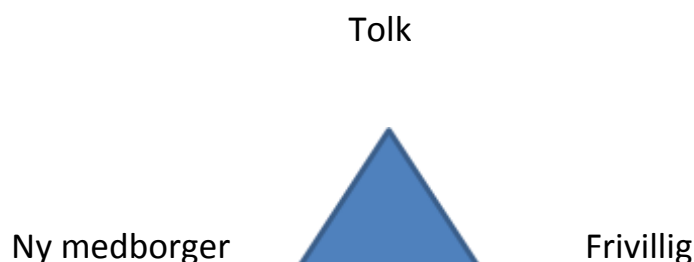
- Du bør ikke have interesse i samtalens udfald
- Begynd ikke at analysere, diskutere eller evaluere på de udsagn, som du skal tolke

Før samtalen

- Du skal vide hvornår samtalen finder sted
- Hvor samtalen skal foregå
- Hvor lang tid det forventes samtalen varer
- Hvilket sprog (dialekt) der skal tolkes fra
- Hvilket emne der skal tolkes om
- Udveksle oplysninger med den frivillige, der har efterspurgt dig,

Under samtalen

- I bør sidde således, så alle parter kan se hinanden – ”den ligeværdige tolkesamtale”

- Du bør formidle begge samtaleparters ord direkte. Det vil sige i *jeg*-form.
 - Eks: Du bør altså ikke sige: "Det, som "Anas" siger, er, at han er glad for tiden", men du bør sige: "*jeg* er glad for tiden"
 - Eks. Du bør ikke sige: "Hun siger det samme som før". Men gentag ordene som de bliver sagt.
- Opdager du, at du har misforstået noget, så sørg for at rette det
- Forstår du ikke helt, så bed samtalepartneren, om at omformulere.
- Var opmærksom på ordvalg, tonefald og måske kropssprog, som har en særlig betydning.
- Manipulér ikke med samtalepartnerne for fx at afslutte samtalen
- Du bør ikke lade dig inddrage i samtalen
- Kommenter ikke ved fx at sige til den frivillige: " det hun siger her, er en typisk måde at udtrykke sig på i mellemøstlige lande. Det hun egentlig vil sige med den sætning er ..."

Efter samtalen

- Nu kan du tale frit med begge parter
- Der kan udredes evt. misforståelser
- Giv den hverdagstolkekoordinator, der har opsat mødet en tilbagemelding. Så der kan erfaringsopsamles. Det betyder at Dansk Flygtningehjælp kan blive klogere på, hverdagstolkenes udfordringer og dilemmaer.
- Hvis noget undrede dig ved eller under samtalen, eller du synes, du har befundet dig i en gråzone af, hvad en hverdagstolk bør udføre bør du altså melde det tilbage til hverdagstolkekoordinatoren. Har du haft en god og sjov oplevelse, må du også meget gerne melde det tilbage.

Gode og vigtige råd til den frivillige, som *efterspørger* en hverdagstolk!

Før samtalen

- Find et hyggeligt og trygt mødested
- Når hverdagstolk efterspørges bør følgende oplyses
 - Samtalens emne og rammer
 - Mødested
 - Tidspunkt og forventet varighed

Under samtalen

- Præsenter jer alle for hinanden
- Præsenter hverdagstolkens rolle for den nye medborger
 - Hverdagstolken oversætter alt, hvad der bliver sagt
 - Hverdagstolken er neutral, uvildig og upartisk
 - Hverdagstolken har tavshedspligt
- Tal direkte til den nye medborger – *ikke* til tolken
 - Sig ikke til tolken "vil du sige til X at jeg gerne vil spørge om.", men kig på den nye medborger og sig "jeg vil gerne spørge dig om..."
- Tal enkelt – formuler dig i korte, præcise sætninger og undgå metaforer
- Giv tid til at tolken kan tolke – begge veje

Efter samtalen

- Nu kan I tale frit

EVALUERING PÅ TOLKNING

- Giv dén hverdagstolkekoordinator, der har opsat mødet en tilbagemelding, så der kan erfaringsopsamles. Det betyder at Dansk Flygtningehjælp kan blive klogere på hverdagstolkenes udfordringer og dilemmaer.
- Hvis noget undrede dig ved eller under samtalen, eller du synes, du har befundet dig i en gråzone af, hvad en hverdagstolk bør udføre, bør du altså melde tilbage til hverdagstolkekoordinatoren.
- **Har du tolket i Frivilligrådgivningen** kan tolk og rådgivere efter samtalen diskutere eventuelle misforståelser under samtalen, blandt andet hvorvidt misforståelserne er skabt af sproglige og/eller kulturelle årsager.
- **Har du tolket i Frivilligrådgivningen** er det vigtigt, at du også deltager i den løbende kollegiale feedback og eventuelt også i supervisormøder, hvis det er relevant.

SÆRLIGT OM BØRN

Det sker, at de rådsøgende medbringer deres børn til en rådgivning med det formål, at børnene skal fungere som tolke. Det er en del af Dansk Flygtningehjælps etiske retningslinjer, at børn ikke må bruges som tolke.

Begrundelsen er hensyn til børnene. Børn kan ikke forholde sig neutralt til det, der kommer frem under en samtale, og de får måske ting at vide, som det er mest hensigtsmæssigt, at de ikke har kendskab til.

I Danmark betragtes man som barn indtil det 18. år.

KONTAKT

Dansk Flygtningehjælps Hverdagstolke

Kontaktperson i koordinatorgruppen (Region Sjælland/Hovedstaden)

Signe / hverdagstolke@gmail.com

Konsulent

Kirstine Fjordbak-Trier / kirstine.fjordbak-trier@drc.dk

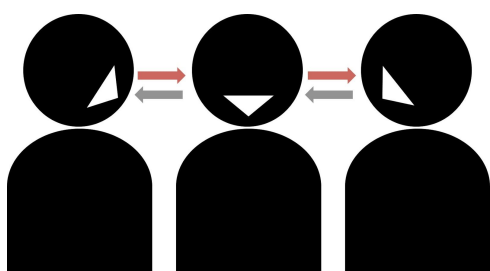
+ 45 40 63 64 11

OBS! Dansk Flygtningehjælps hverdagstolke skal være over 18 år!

Udarbejdet af konsulent Kirstine Fjordbak-Trier

Opdateret den 30. august 2017

HER FINDER DU HVERDAGSTOLKE- KOORDINATORGRUPPER I DK

DANSK
FLYGTNINGE
HJÆLP